

Spänningslösa mätsystem

Ett projekt inom
kundoffensiven

Gör inte så!

Gör så!

SPÄNNINGSLÖSA MÄTSYSTEM

ETT PROJEKT INOM KUNDOFFENSIVEN

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

1. BAKGRUND	4
2. MÄTPLATSEN IDAG.....	5
2.1. Förslag till lösningar.....	5
3. SAMMANFATTANDE REKOMMENDATION.....	7
4. BILAGA.....	8

1. BAKGRUND

Många ägare till fritidshus slår ifrån elen med huvudbrytaren i fasadmätarskåpet när de lämnar huset efter helgbesöket eller när de stänger för vintersäsongen. Det innebär att strömförsörjningen till mätsystemets terminal försvinner och kommunikationen mellan mätpunkten och det centrala insamlingssystemet bryts. Inga mätvärden kommer att rapporteras så länge brytaren är avslagen. Nätägaren kan inte avgöra om det är avbrott på elnätet, om brytaren är avslagen eller om det är fel i mätterminalen.

Spänningslösa mätsystem befanns av kundoffensivprojektet vara ett problem som skulle kunna leda till diskussioner mellan nätägare och kund och i värsta fall skapa ett misstroende mot mätreformen. Styrgruppen för kund-offensivprojektet uppdrog därför åt AG Mätning och Installation att utreda problemet och komma med förslag till lösningar för nätföretagen

Den arbetsgrupp som arbetat med frågan har haft följande sammansättning

Birger Eriksson	Svensk Energi
Iris Jonsén	Leksand/Rättvik Elnät AB
Per Nääs	Vattenfall Eldistribution
Anne Pekula	Sydkraft Elnät AB
Kalle Lindholm	Svensk Energi

2. MÄTPLATSEN IDAG

De fritidshus som är upp förda senare än mitten på 60-talet har i regel sin elmätare placerad i mätarskåp antingen på fasaden eller på närmaste stolpe. I skåpet finns en mätarplatta med kopplingsplint, huvudsäkring, brytare och mätare i nämnd ordning. 2002 ändrades standarden till att brytaren skulle placeras före huvudsäkringen. Slår man ifrån brytaren så försvinner spänningen till elmätaren i båda standardutförandena. Införandet av AMR-systemet innebär att man byter ut den gamla mätare mot en ny elektronisk med inbyggd terminal som tar sin spänning från mätaren.

Äldre fritidshus har ofta sin mätare inomhus sittande monterad på en mätarplatta och i regel med samma bestyckning som i mätarskåpet.

2.1. Förslag till lösningar

1. Ny standard för mätartavlorna för att förebygga felaktiga installationer i nyinstallationer

TK 13 inom SEK har med anledning av problemet utarbetat och fastställt en ny standard för mätartavlor. I den nya standarden har brytaren placerats efter mätaren och skyltats med beteckningen ”Kundbrytare”. Huvudsäkringen sitter kvar på sin plats före mätaren för att dels uppfylla kravet i Stark-strömsföreskrifterna om ”synligt brytställe” vid arbete på mätsystemet och dels som skydd för elmätaren. Lösningen innebär att mätterminalen har spänning även om husägaren slår ifrån brytaren.

Det innebär också att alla nya fastigheter – fritidshus som permanenta villor - som är uppförda efter 1 juli 2006 - då den äldre standarden utgår - kommer att ha en mätarplats enligt den nya standarden.

2. Befintliga mätartavlor byggs om.

Nätägaren rekommenderas att utföra ombyggnad av kundens mätartavla så att brytaren blir ”elektriskt” placerad som i alt1 d.v.s. efter mätaren. I praktiken innebär det att man ”trådar” om de befintliga ledningarna i mätarplattan. Tillstånd krävs av kunden för åtgärden eftersom mätarplatsen är kundens anläggning. Kostnaden för åtgärden - ca 1 000 kr per mätplats – faller naturligtvis på nätägaren.

Arbetsgruppen rekommenderar denna metod som en förstahandsalternativ för områden med en begränsad andel fritidshus. Kostnaden för den enskilde kundens mätsystem kommer med denna åtgärd att öka med 50 % eftersom normalpriset per mätsystem uppgår till ca 2000 kr. För ett nätföretag som t.ex. har 20 % fritidskunder inom koncessionsområdet kommer systemkostnaden utslaget på alla kunder att öka med 200 kr till 2200 kr. Varje företag måste själv bedöma om den nytta av att kunna eliminera fränslagna elmätare är större än den kostnadsökning som insatsen medför.

Ett alternativ till ombyggnaden av mätartavlan via omtrådning är använda sig av ett färdigt s.k. installationskit innehållande mätare med inbyggd

brytare av kontaktortyp. Brytaren är i dessa kopplad efter mätaren vilket innebär att man erhåller samma funktion som vid ombyggnaden. Eftersom anordningen monteras på befintlig mätartavla krävs att man antingen demonterar den befintliga huvudbrytaren eller att man spärrar den för manöver. Kostnaden för arrangemanget är i paritet med omtrådningen av mätarpattan. Båda skyltarna måste monteras även i detta fall.

En variant till ombyggnad av alla mätare är att enbart bygga om de som man en tid efter driftsättningen av mätsystemet konstaterar alltid tillämpar metoden ”frånslagning”.

Arbetsbeskrivning för ombyggnaden:

- Utskrift från kundregistret av de kunder vars anläggning ska byggas om
- Kund kontaktas för överenskommelse om ombyggnad
- Nätägaren utför ombyggnaden
- 2 skyltar monteras i skåpet antingen i form av klisterlappar eller också i präglat utförande. De ska ha svart text på gul botten.

•
Skylt 1 (som placeras centralt på mätarpattan)

**Anläggningen är ombyggd.
EI-kopplaren är placerad efter mätaren.**

Skylt 2 (Som placeras på eller invid brytaren)
Anläggningen kontrolleras att den är rätt utförd.
Eventuellt dokumenteras anläggningen med foto.

KUNDBRYTARE

3. Informationskampanj till berörda kunder.

I nätområden med stor anhopning av fritidshus rekommenderas att i första hand rikta information till kunderna för att öka deras förståelse för att **inte** slå ifrån huvudbrytaren när man lämnar huset för en längre period. Ju större andel fritidshus inom området ju större bör informationsinsatserna vara. Nätägare i områden med omfattande fritidsbebyggelse bör överväga hjälp av professionella informatörer.

Arbetsgruppen har tagit fram ett informationsmaterial som företagen kan använda om de önskar (se bilaga 2).

Informationsmaterialet bifogas med fördel till övrigt utskick om mätarbytet. Bilden kan också utföras som affisch för att sättas upp på fritidområdenas anslagstavlor mm Bildoriginal kan köpas från Svensk Energi.

3. SAMMANFATTANDE REKOMMENDATION

Åtgärd 1

Arbetsgruppen rekommenderar nätföretagen att som första åtgärd tillsammans med den information som skickas ut om mätarbytet även bifoga information om fränkopplade elmätare antingen egen utformad sådan eller den som arbetsgruppen presenterat.

Åtgärd 2

När systemet har varit i drift t.ex över en vinterperiod listas de anläggningar som varit frånsagna under perioden. Är det ett begränsat antal så rekommenderas ombyggnad som första alternativ alternativt en ny informationskampanj till berörda. Visar det sig att det kvarstår kunder efter denna åtgärd så genomföres ombyggnad av deras mätplatser.

För företag med omfattande fritidshusbebyggelse rekommenderas återkommande informationsinsatser t.ex. i samband med fakturautskick. Begränsade ombyggnader kan behöva genomföras för kunder som företaget bedömer kostnadskrävande eller p.g.a. annat skäl t.ex. ur avbrottsersättningssynpunkt skulle behöva ha sin mätare spänningssatt.

Stockholm 2005 – 08 -22

För arbetsgruppen Spänningslösa elmätare

Birger Eriksson

4. BILAGA

Gör inte så!

Gör så!

Stäng inte av strömmen vid din elmätare i ditt fritidshus när du lämnar det en längre tid.

Om du vill slå av strömmen så gör det i proppskåpet inomhus.

BEHÅLL STRÖMMEN PÅ VID MÄTAREN

Snart ska du få automatisk avläsning av din elmätare, för att du ska få räkningar på exakt den el du förbrukar. Räkningen blir också enklare och lättare att förstå.

För att ditt elnätbolag ska kunna ha kontakt med elmätaren måste strömmen vara påslagen i elskåpet på utsidan av huset.

RIKSDAGENS BESLUT BAKOM

Senast den 1 juli år 2009 ska alla elmätare i Sverige kunna läsas av en gång i månaden. Det är riksdagen som beslutat och det gäller även i fritidshus, som kanske inte förbrukar el under årets alla månader. På så vis ska elräkningarna baseras på förbrukad el och inte på beräknade värden.

Kontakta oss om du har frågor, vi svarar mer än gärna på dem.
Elbolaget xxx

Logga Elbolaget

Svensk Energi - Swedenergy - AB
101 53 Stockholm, Tel 08-677 25 00, Fax 08-677 25 06
Besöksadress: Olof Palmes Gata 31, www.svenskenergi.se